

Džordž R. R. Martin

VATRA I KRV

Prevela
Tatjana Bižić

■ Laguna ■

Naslov originala

George R. R. Martin
FIRE AND BLOOD

Copyright © 2018 by George R. R. Martin
Illustration copyright © 2018 by Penguin Random House LLC
Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

VATRA I KRV

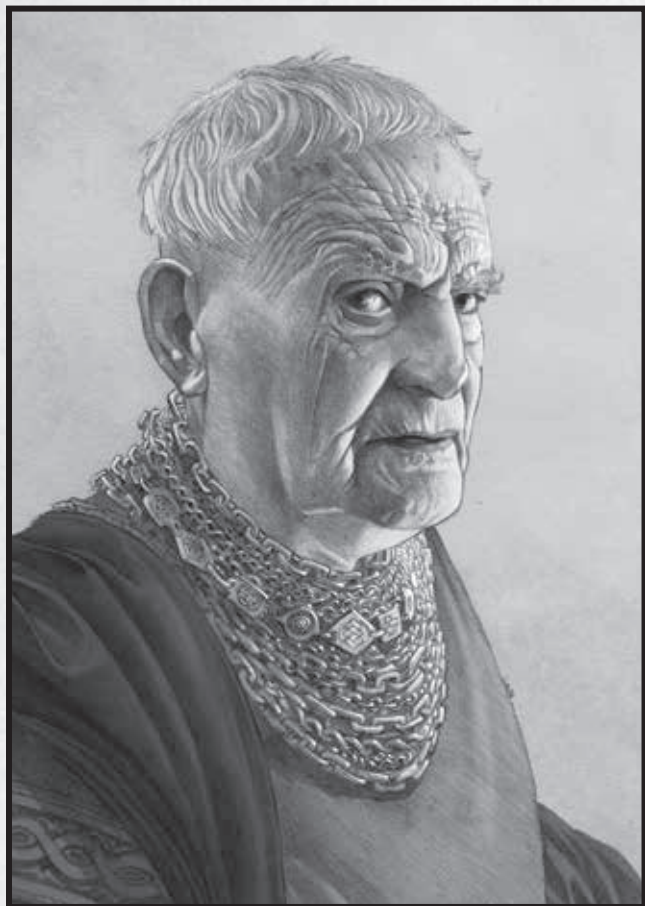
Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Sadržaj

Egonovo osvajanje	3
Vladavina zmaja – Ratovi kralja Egona I	21
Tri glave je imao zmaj – Valdavina kralja Egona I.	31
Zmajevisinovi	39
Princ postaje kralj – Dolazak na presto Džeherisa I.	82

Vatra i krv
Povest Targarjena,
kraljeva Vesterosa

Tom prvi
od Egona I (Osvajača)
do
namesništva Egona III (Zmajoguba)

iz pera velemeštra Gildejna
iz starigradske Citadele
(ovde u prepisu Džordža R. R. Martina)

Egonovo osvajanje

Meštrima iz Citadele koji vode povest Vesterosa Egonovo Osvajanje je već trista godina kamen temeljac. Rođenja, smrti, bitke i svi drugi događaji označavaju se kao pr. o. (pre osvajanja) ili p. o. (posle osvajanja).

Istinski učenjaci znaju da takvo datiranje nije ni izbliza precizno. Egon Targarjen nije osvojio Sedam kraljevstava za jedan dan. Prošlo je više od dve godine između Egonovog iskrcavanja i njegovog krunisanja u Starigradu... a čak ni tada Osvajanje nije bilo potpuno, pošto je Dorna ostala nepokorena. Sporadični pokušaji da se Dorna pripoji kraljevstvu nastavili su se za sve vreme vladavine kralja Egona i vladavine njegovih sinova, tako da je nemoguće odrediti tačan datum okončanja Osvajačkih ratova.

Čak je i početni datum predmet izvesnih nesporazuma. Mnogi pogrešno pretpostavljaju da je vladavina kralja Egona I Targarjena počela onog dana kada se iskrcao na ušću Crnobujice, ispod tri brda gde će kasnije nastati grad Kraljeva Luka. Nije tako. Dan Egonovog iskrcavanja slavili su i kralj i njegovi potomci, ali je Osvajač zapravo računao početak svoje vladavine od dana kada ga je prvoobrednik krunisao i miropomazao u starigradskom Zvezdanom obredištu. Krunisanje je obavljeno dve godine posle Egonovog iskrcavanja i podosta posle njegove pobeđe u sve tri velike bitke Osvajačkih ratova. Prema tome, jasno je da su Egonova najveća osvajanja bila od 2. do 1. godine pr. o. – pre osvajanja.

Targarjeni su bili čista valirijska krv, zmajski gospodari pradrevne loze. Dvanaest godina pre Propasti Valirije (114. pr. o.) Enar Targarjen je prodao svoje posede u Slobodnoj zemlji i Zemljama dugačkog leta i preselio se sa svim svojim ženama, blagom, robovima, zmajevima, braćom i sestrama, rođacima, saplemenicima i

decom na Zmajkamen, u sumornu ostrvsku citadelu ispod dimljive planine u Uzanom moru.

Na svom vrhuncu Valirija je bila najveći grad u poznatom svetu, srce civilizacije. Unutar njenih blistavih zidina, tridesetak suparničkih kuća borilo se za moć i prvenstvo na dvoru i u veću, dizale su se i propadale u beskrajnoj, prefinjenoj i često krvavoj borbi za prevlast. Targarjeni nisu ni izbliza bili najmoćniji zmajski gospodari i njihovi takmaci su beg na Zmajkamen doživeli kao čin predaje i kukavičluka.

Međutim, mlada kći lorda Enara Denis, zauvek od tada poznata kao Denis Dalekovića, prorekla je da će Valirija sagoreti u ognju, a kada je dvanaest godina kasnije Propast zaista zadesila carstvo, Targarjeni su bili jedini preživeli gospodari zmajeva.

Zmajkamen je gotovo dva veka bio najzapadnija tačka Valirijskog carstva. Njegov položaj usred Ždrele pružao je njegovim gospodarima vlast nad Zalivom Crnobujice i omogućavao i Targarjenima i njihovim bliskim saveznicima Velarionima od Plavikraja (manje kuće valirijskog porekla) da se obogate oporezujući trgovce u prolazu. Brodovi Velariona, i još jedne savezničke valirijske kuće, Seltigara sa Ostrva klešta, vladali su srednjim delom Uzanog mora, dok su Targarjeni, pomoću zmajeva, vladali nebom.

Pa ipak, gotovo stotinu godina posle pada Valirije (to doba se, prikladno, pamti kao vek krvi), kuća Targarjena gledala je na istok, a ne na zapad, i nije se zanimala za pitanja Vesterosa. Gemon Targarjen, brat i muž Denis Dalekoviće, nasledio je Enara Izgnanika kao gospodar Zmajkamina, i postao je poznat kao Gemon Slavni. Gemonov sin Egon i njegova kći Elena vladali su zajedno posle njegove smrti. Nakon njih titula je prešla njihovom sinu Megonu, njegovom bratu Erisu, pa Erisovim sinovima Elikšu, Belonu i Demionu. Taj poslednji od tri brata bio je Demion čiji je sin Erion nasledio Zmajkamen.

Egon koga povest pamti kao Egona Osvajača i Egona Zmaja rođen je na Zmajkameni 27. pr. o. Bio je jedini sin i drugo dete Eriona, gospodara Zmajkamina, i ledi Valene od kuće Velariona, i same polu-Targarjenke s majčine strane. Egon je imao dve rođene sestre, stariju Viseniju i mlađu Renis. Među zmajskim gospodarima Valirije odavno je vladao običaj da se venčavaju braća i sestre da bi loze ostale čiste, ali se Egon oženio obema sestrama. Po tradiciji se očekivalo da će za ženu uzeti stariju, Viseniju; to što je uzeo i Renis kao drugu ženu bilo je neobično, ali ne i bez presedana. Neki su govorili da se Egon oženio Visenijom zbog dužnosti, a Renis iz strasti.

Sve troje su pre venčanja dokazali da su gospodari zmajeva. Od pet zmajeva koji su sa Enarom Izgnanikom doleteli iz Valirije, samo je jedan preživio do Egonovog doba: velika zver zvana Balerion Crni Užas. Ostala dva zmaja – Vagar i Meraksis – bili su mlađi i izgledali su se na samom Zmajkameni.

Česta bajka, koju šire neuki, kaže da Egon Targarjen nikada nije kročio na Vesteros pre dana kada je došao da ga osvoji, ali to ne može biti istina. Godinama

pre toga, po njegovom naređenju je istesan i ukrašen oslikani sto: teška drvena ploča, pedesetak stopa dugačka, izrezbarena u obliku Vesterosa i oslikana da prikaže sve šume, reke, gradove i zamkove Sedam kraljevstava. Očigledno, Egonovo zanimanje za Vesteros odavno je prethodilo događajima koji su ga odveli u rat. Takođe, ima pouzdanih izveštaja da su Egon i njegova sestra Visenija u mladosti posećivali starigradsku Citadelu i da su sokolarili na Senici kao gosti lorda Redvina. Egon je možda bio čak i u Lanisgradu; izveštaji se razlikuju.

Vesteros Egonove mladosti bio je podeljen u sedam zavađenih kraljevstava, i jedva da je bilo dana kada dva ili tri od tih kraljevstava nisu međusobno ratovala. Ogromnim, hladnim, kamenitim Severom vladali su Starkovi od Zimovrela. U pustinjama Dorne, prinčevi Marteli. Zlatom bogatim zapadnim krajevima vladali su Lanisteri od Livačke stene, plodnim Hvatom Gardeneri od Visokog sada. Dol, Prsti i Mesečeve planine pripadali su kući Erina... ali najratoborniji kraljevi Egonovog doba bili su oni čije su se zemlje pružale najbliže Zmajkameni – Haren Crni i Argilak Oholi.

Iz velikog zamka Krajoluj olujni kraljevi kuće Durandona nekada su vladali istočnom polovinom Vesterosa, od Besnog rta do Račjeg zaliva, ali je njihova moć već vekovima slabila. Kraljevi Hvata su im krnjili zemlje sa zapada, Dornjani su upadali s juga, a Haren Crni i njegovi gvozdenrođeni potisnuli su ih sa Trozupca i iz zemalja severno od Crnobujice. Kralj Argilak, posle Durandona, privremeno je zaustavio to propadanje, odbio je nasrtaj Dornjana dok je još bio dečak, prešao Uzano more da stupi u veliki savez protiv agresivnih tigrova iz Volantisa i pogubio Garsa VII Gardenera, kralja Hvata, u bici kod Letnjeg polja dvadeset godina kasnije. Ipak, Argilak je ostario, njegova slavna crna griva je osedela, njegova veština s oružjem oslabila.

Severno od Crnobujice, Rečnim zemljama je krvavom rukom vladao Haren Crni od kuće Hora, kralj ostrva i reka. Harenov gvozdenrođeni deda Harvin Tvrđoruki oteo je Trozubac od Argilakovog dede Areka, čiji su preci pre mnogo vekova svrgli poslednje rečne kraljeve. Harenov otac je te posede proširio istočno do Senodola i Rozbija. Sam Haren je veći deo svoje dugačke, gotovo četrdesetogodišnje vladavine posvetio izgradnji divovskog zamka na obali Božjeg oka i kada se gradnji Harendvora napokon naslutio kraj, gvozdenrođeni su bili slobodni da pođu u nova osvajanja.

Nijednog kralja se Vesteros nije bojao koliko Crnog Harena, čija je svirepost bila čuvena u svih Sedam kraljevstava. A nijedan kralj u Vesterosu nije osećao toliku pretnju kao olujni kralj Argilak, poslednji od Durandona – ostareli ratnik čija je jedina naslednica bila devica kći. Zato je kralj Argilak pozvao Targarjene sa Zmajkamina, ponudio lordu Egonu ruku svoje kćeri, a sve zemlje istočno od Božjeg oka, od Trozupca do Crnobujice, kao miraz.

Egon Targarjen je odbio predlog olujnog kralja. On već ima dve žene, odgovorio je; treća mu ne treba. A zemlje ponuđene u miraz pripadale su Harendvoru više

od pokolenja. Nisu bile Argilakove pa da ih daje. Očigledno, ostareli olujni kralj pokušavao je da smesti Targarjene uz Crnobujicu kao tampon-zonu između svojih poseda i poseda Harena Crnog.

Gospodar Zmajkamena uzvratio je svojom ponudom. Prihvatiće zemlje ponuđene u miraz ako Argilak preda takođe Mejsijevu kuku i šume i ravnice od Crnobujice na jug do reke Vrativode i izvora Vijugavice. Savez će zapečatiti brak kćeri kralja Argilaka sa Orisom Barateonom, megdandžijom i drugom iz detinjstva lorda Egon.

Te uslove je Argilak Oholi besno odbio. Šaputalo se da je Oris Barateon kopile i polubrat lorda Egon, a olujni kralj nije mogao da osramoti kćer tako što će dati njenu ruku nekom takvom. Rasrdila ga je i sama pomisao na to. Argilak je odsekao šake Egonovom izaslaniku i poslao ih nazad u kutiji.

„Ovo su jedine ruke koje će tvoje kopile od mene dobiti“, napisao je.

Egon nije odgovorio. Umesto toga je pozvao svoje malobrojne prijatelje, vazale i saveznike na Zmajkamen. Velarioni sa Plavikraja bili su zakleti na vernost kući Targarjena, kao i Seltigari sa Ostrva klešta. S Mejsijeve kuke došao je lord Bar Emon od Oštrog rta i lord Mejsi od Kamenog kola, obojica zakleta Krajoluju, ali obojica snažnije vezani za Zmajkamen. Lord Egon i njegove sestre posavetovali su se sa svima i posetili obredište zamka da se pomole Sedmoro Vesterosa, mada Egon nikada ranije nije bio poznat kao pobožan čovek.

Sedmog dana, jato gavranova diglo se iz kula Zmajkamena da odnese reč lorda Egon u Sedam kraljevstava Vesterosa. Odleteli su kod sedam kraljeva, u starijgradsku Citadelu, kod lordova velikih i malih. Svi su nosili istu poruku: od danas će na Vesterosu biti samo jedan kralj. Ko klekne pred Egonom od kuće Targarjena zadržaće posede i zvanja. Ko se digne na oružje protiv njega biće svrgnut, pokoren i uništen.

Izvori se razmimoilaze o broju mačeva koji su zaplovili sa Zmajkamena sa Egonom i njegovim sestrama. Neki kažu tri hiljade; drugi tvrde samo nekoliko stotina. Ta skromna targarjenska vojska iskrkala se na ušću Crnobujice, na severnoj obali, gde su se tri šumovita brda dizala iznad malog ribarskog sela.

U doba Stotinu kraljevstava mnogi sitni kraljevi svojatali su ušće reke, a među njima i kraljevi Darklini od Senodola, Mejsiji od Kamenog kola i rečni kraljevi iz davnina, bili oni Madovi, Fišeri, Brekeni, Blekvudi ili Hukovi. Na tri brda povremeno su se dizale kule i utvrde, ali bi ih u ratovima neko uvek srušio. Sada su Targarjene dočekali samo razvaljeno kamenje i zarasle ruševine. Mada su ga svojatali i Krajoluj i Harendvor, ušće reke bilo je nebranjeno, a najbliže zamkove držali su manji lordovi, bez velike snage i vojne veštine, a takođe i lordovi koji su imali malo razloga da vole svog zvaničnog gospodara Harena Crnog.

Egon Targarjen je brzo podigao palisadu oko najvišeg od tri brda pa je poslao sestre da obezbede pokornost najbližih zamkova. Rozbi je bez borbe popustio

pred Renis i zlatookom Meraksis. Kod Stokvorta je nekoliko samostrelaca gađalo Viseniju, ali je onda Vagar zapalio krovove zamka. Potom su se i oni pokorili.

Prvi istinski ispit za osvajače bili su lord Darklin od Senodola i lord Muton od Devičanskog jezera, koji su se ujedinili i krenuli na jug s tri hiljade ljudi da potisnu uljeze nazad u more. Egon je poslao Orisa Barateona da ih presretne, dok se on obrušio na njih na Crnom Užasu. U neravnopravnoj bici koja je usledila poginula su oba lorda; Darklinov sin i Mutonov brat su onda predali svoje zamkove i zavetovali mačeve kući Targarjena. U to doba Senodol je bio glavna vesteroska luka na Uzanom moru i narastao je i obogatio se od trgovine koja je kroz njega tekla. Visenija Targarjen nije dozvolila pljačku grada, ali nije oklevala da prisvoji njegova bogatstva, napunivši njima do vrha kovčega osvajača.

Ovo je možda odgovarajuće mesto da opišemo različite naravi Egon Targarjena i njegovih sestara i kraljica.

Visenija, najstarija od njih troje, bila je jednako ratnica koliko i sam Egon, navikla na verižnjaču koliko i na svilu. Nosila je valirijski mač Tamna sestra i vešto ga je koristila, pošto je od malih nogu vežbala uz brata. Mada je imala srebrnozlatnu kosu i ljubičaste oči Valirije, njena lepota bila je gruba i stroga. Čak i oni koji su je najviše voleli smatrali su da je Visenija kruta, ozbiljna, nemilosrdna, a neki su tvrdili i da se zanimala za otrove i okušala u mračnim čarobnjaštvima.

Renis, najmlađa od troje Targarjena, bila je sušta suprotnost sestri: vragolasta, radoznala, plaha, sklona maštarijama. Nije bila istinska ratnica, volela je muziku, ples i poeziju i izdržavala je mnoge pevače, lakrdijaše i lutkare. A ipak se govorilo da je Renis provodila u sedlu zmaja više vremena od brata i sestre zajedno, pošto je iznad svega volela da leti. Jednom su je čuli kako kaže da pre smrti namerava da na Meraksisu preleti More zalazećeg sunca i vidi šta ima na njegovim zapadnim obalama. Dok Visenijinu vernost svom bratu-mužu niko nije dovodio u pitanje, Renis se okružila naočitim mladićima i (šaputalo se) čak je i primala neke u ložnicu onih noći kada je Egon bio kod njene sestre. Ipak, uprkos tim glasinama, posmatračni na dvoru morali su da primete da je kralj sa Renis provodio po deset noći za svaku noć s Visenijom.

Sam Egon Targarjen, začudo, bio je za svoje savremenike zagonetka isto koliko je danas za nas. Naoružan je bio valirijskim mačem Crnom vatrom i ubrajali su ga u najveće ratnike svoga doba, ali mu ipak oružani podvizi nisu pricinjavali nikakvo zadovoljstvo i nikada se nije borio na turnirima. Jahao je Baleriona Crnog Užasa, ali je leteo samo u bitku, ili da brzo stigne na odredište. Njegova snažna ličnost privlačila je ljude pod njegov steg, ali ipak nije imao bliskih prijatelja, sem Orisa Barateona, svog pratioca iz mladosti. Privlačio je žene, ali je bio veran svojim sestrama. Kao kralj je poklanjao veliko poverenje Malom veću i sestrama, prepustajući im dobar deo svakodnevnog upravljanja zemljom... a ipak nije oklevao da preuzme rukovođenje kada je to smatrao za neophodno. Mada se s buntovnicima

i izdajnicima surovo obračunavao, bio je velikodušan prema bivšim neprijateljima koji bi kleknuli.

To je prvi put prikazao kod Egonove utvrde, jednostavnog zamka od drveta i zemlje koji je podigao na mestu što će zavek ostati poznato kao Egonovo visoko brdo. Pošto je zauzeo desetak zamkova i obezbedio ušće Crnobujice na obe strane, zapovedio je poraženim lordovima da se okupe. Tu su položili mačeve pred njegove noge, a Egon im je rekao da ustanu i potvrdio njihove stare posede i zvanja. Svojim najstarijim pobornicima dao je nove počasti. Demon Velarion, gospodar Plavikraja, proglašen je za gospodara brodova, zapovednika kraljevske flote. Triston Mejsi, gospodar Kamenog kola, imenovan je za gospodara zakona, Krispijan Seltigar za gospodara kovnica, a za Orisa Barateona kralj je rekao da mu je „štit, uzdanica i snažna desna ruka“. Tako meštri Barateona smatraju za prvu kraljevu desnicu.

Heraldički simboli davnašnja su tradicija kod lordova Vesterosa, ali gospodari zmajeva stare Valirije nisu ih koristili. Kada su Egonovi vitezovi razvili veliki svileni ratni barjak sa crvenim troglavim zmajem koji bljuje vatru na crnom polju, lordovi su to doživeli kao znak da je on sada zaista jedan od njih, kralj dostojan Vesterosa. Kada je kraljica Visenija stavila na bratovljevju glavu obruč od valirijskog čelika optočen rubinima, a kraljica Renis ga pozdravila kao „Egona, prvog svog imena, kralja čitavog Vesterosa, i štita svog naroda“, zmajevi su zaricali, lordovi i vitezovi zaklicali... ali su prosti ljudi, ribari i kmetovi, klicali najglasnije.

Sedam kraljeva koje je Egon nameravao da svrgne nije, međutim, klicalo. U Harendvoru i Krajoluju, Haren Crni i Argilak Oholi već su pozvali vazale na oružje. Na zapadu, kralj Merin od Hvata došao je Okeanskim putem u Livačku stenu na sastanak s kraljem Lorenom od kuće Lanistera. Prinčevi Dorne poslali su gavrana na Zmajkamen, ponudivši Egonu da stanu uz njega protiv olujnog kralja Argilaka... ali kao ravnopravni saveznici, a ne kao podanici. Druga ponuda savezništva stigla je od kralja-dečaka iz Gnezda sokolovog Ronela Arina, čija je majka zatražila sve zemlje istočno od Zelenog kraka Trozupca u zamenu za podršku Dola protiv Crnog Harena. Čak i na Severu, kralj Toren Stark od Zimovrela sedeo je sa svojim vazalima i savetnicima do kasno u noć, razmatrajući šta da rade sa tim zavojevačem. Čitava zemlja napeto je iščekivala sledeći Egonov potez.

Samo nekoliko dana po krunisanju, Egonova vojska je ponovo krenula. Njen veći deo prešao je Crnobujicu i pošao na jug pod komandom Orisa Barateona. Pratila ga je kraljica Renis, na zmajici Meraksis, zlatookoj i srebrnoj. Targarjenska flota, pod Demonom Velarionom, isplovila je iz Zaliva Crnobujice i poslala na sever, za Galebovo i Dol. Sa njima su pošli kraljica Visenija i Vagar. Sam kralj je stupao na severozapad, ka Božjem oku i Harendvoru, čudovišnoj tvrđavi koja je bila ponos i opsesija kralja Harena Crnog i koju je završio i zaposeo baš na dan kada se Egon iskrcao na mestu buduće Kraljeve luke.

Sva tri targarjenska napada čekao je žestok otpor. Lordovi Erol, Fel i Bakler, vazali Krajoluja, iznenadili su prethodnicu Orisa Barateona dok je prelazila

Vrativodu i posekli više od hiljadu ljudi pre nego što su se povukli u šumu. Na brzinu okupljena flota Erina, pojačana sa desetak bravoskih ratnih brodova, dočekala je i porazila targarjensku flotu kod Galebova. Među poginulima bio je i Egonov admiral Demon Velarion. Samog Egona su napali na južnoj obali Božjeg oka, ne jednom već dvaput. Bitka u trsci završila se pobedom Targarjena, ali su kod Žalosnih vrba pretrpeli teške gubitke kada su dva Harenova sina prešla jezero u dugačkim čamcima, s veslima umotanim u krpe, i napali ih s leđa.

Takvi porazi su se, međutim, pokazali kao tek privremene smetnje, i na kraju Egonovi neprijatelji nisu mogli da se odupru njegovim zmajevima. Ljudi iz Dola potopili su trećinu targarjenskih brodova i zarobili ih gotovo isto toliko, ali kada se kraljica Visenija obušila na njih s neba, njihovi brodovi su izgoreli. Lordovi Erol, Fel i Bakler sakrili su se u šumama koje su dobro poznavali, ali je onda kraljica Renis poterala Meraksis i šumom je prošao plameni zid, pretvarajući stabla u baklje. A pobednici kod Žalosnih vrba bili su u povratku preko jezera u Harendvor potpuno nespremni kada se Balerion obušio na njih s jutarnjeg neba. Harenovi dugački brodovi su izgoreli. Kao i Harenovi sinovi.

Egonove neprijatelje takođe su mučili drugi neprijatelji. Kada je Argilak Oholi okupio svoje mačeve kod Krajoluja, pirati sa Stepnica obušili su se na obale Besnog rta da iskoriste njihovo odsustvo, a dornski uskoci navrli su iz Crvenih planina i preplavili krajine. U Dolu, mladi kralj Ronel morao je da se nosi sa ustankom na Tri sestre, kada su Sestrani odbacili sve veze sa Gnezdrom sokolovim i proglasili gospu Marlu Sanderlend za kraljicu.

A ipak su to bile sitnice u poređenju sa onim što je zadesilo Harena Crnog. Mada je kuća Hora vladala Rečnim zemljama tri pokolenja, ljudi sa Trozupca nikako nisu voleli svoje gvozdentrođene gospodare. Haren Crni je oterao hiljade u smrt prilikom gradnje svog velikog zamka Harendvora, opljačkao Rečne zemlje u potrazi za materijalom, a svojom pohlepom osiromašio i velmože i kmetove. I zato su se sada Rečne zemlje digle na ustanak, pod vođstvom lorda Edmina Tulija od Brzorečja. Pošto mu je stigao poziv za odbranu Harendvora, Tuli je obznanio da se priklanja kući Targarjena, pa je sa svojim vitezovima i strelcima pošao da se pridruži Egonu. Njegov prkos obodrio je i druge rečne gospodare. Jedan po jedan, gospodari Trozupca odbacili su Harena i stali uz Egona Zmaja. Blekvudi, Malisteri, Vansovi, Brekeni, Pajperi, Freji, Strongovi... digli su vazale i okomili se na Harendvor.

Iznenada znatno brojniji, kralj Haren Crni povukao se u svoju navodno neosvojivu tvrđavu. Najveći zamak u istoriji Vesterosa, Harendvor je imao pet divovskih kula, neiscrpan izvor sveže vode, ogromna podzemna skladišta, obilno snabdevena, i debele zidine od crnog kamena, više od svakih lestvica i predebele da se probiju ovnom ili trebušetom. Haren je spustio kapije i namerio da sa preživelim sinovima i saborcima izdrži opsadu.

Egon od Zmajkamena imao je druge namere. Pošto se spojio s vojskom Edmina Tulija i drugih rečnih gospodara, i pošto su opkolili zamak, poslao je na kapiju

meštra s pozivom na pregovore. Haren mu je izašao u susret, star i sed čovek, ali i dalje upečatljiv u crnom oklopu. Oba kralja su pratile stegonoše i meštari, tako da je upamćeno šta su rekli.

„Predaj se“, počeo je Egon, „i možeš ostati gospodar Gvozdениh ostrva. Predaj se, i tvoji sinovi će poživeti da vladaju posle tebe. Imam osam hiljada ljudi pod tvojim zidinama.“

„Ono što je pod mojim zidinama mene ne brine“, rekao je Haren. „Te su zidine snažne i debele.“

„Ali ne i dovoljno visoke da te zaštite od zmajeva. Zmajevi lete.“

„Ja sam gradio od kamena. Kamen ne gori.“

Na šta je Egon rekao: „Kad sunce zađe, tvoja će se loza ugasiti.“

Priča se da je Haren na to pljunuo i vratio se u zamak. Onda je poslao sve svoje ljude na zidove, naoružane kopljima, lukovima i samostrelima, i obećao zemlje i blago onome ko uspe da obori zmaja.

„Da imam kćer, zmajoubica bi dobio i njenu ruku“, rekao je Haren. „Umesto toga ću mu dati jednu kćer Tulija, ili sve tri ako poželi. Ili može da odabere neku iz nakota Blekvuda, ili Strongova, ili bilo koju žensku tih izdajnika sa Trozupca, tih gospodara žutog kala.“ Onda se Haren Crni povukao u svoju kulu, okružen domaćom gardom, da večera sa preostalim sinovima.

Kada je zgasla i poslednja sunčeva svetlost, ljudi Crnog Harena zurili su u sve gušću tminu, stežući koplja i samostrele. Pošto se nikakav zmaj nije pojavio, neki su možda pomislili da su Egonove pretnje bile prazne. Egon Targarjen se međutim na Balerionu vinuo visoko, kroz oblake, pa još više, tako da je zmaj na kraju ličio na muvu na mesecu. Tek se tada obušio, pravo na središte zamka. Na krilima crnijim od noći Balerion se stušio na velike kule Harendvora pod sobom, pa je besno zagrmio i okupao ih crnom i crvenom vatrom.

Kamen ne gori, hvalisao se Haren, ali njegov zamak nije bio sazdan samo od kamena. Drvo i vuna, konoplja i slama, hleb i sušena govedina i žito, sve je to buknilo. Ni Harenovi gvozdentrođeni nisu bili od kamena. Dimili su se i vrištali, ovenčani vatrom, trčali su po dvorištu i padali sa zidova. A čak će i kamen pući i istopiti se ako je vatra dovoljno vrela. Rečni gospodari ispod zidina kasnije su pričali da su kule Harendvora sijale crveno u noći, kao pet velikih sveća... i kao sveće, počele su da se naginju i tope, a rečice istopljenog kamena da im cure niz bokove.

Haren i njegovi poslednji sinovi stradali su te noći u požarima koji su progutali Harenovu čudovišnu tvrđavu. Kuća Hora umrla je sa njim, kao i prevlast Gvozdениh ostrva na Trozupcu. Sutradan, pred zadimljenim zgarištem Harendvora, kralj Egon je prihvatio zakletvu na vernost Edmina Tulija, gospodara Brzorečja, i imenovao ga za vrhovnog gospodara Trozupca. Drugi rečni gospodari takođe su se poklonili – Egonu kao kralju i Edminu Tuliju kao sizerenu. Pošto se pepeo dovoljno ohladio da ljudi bezbedno uđu u zamak, mačevi palih, mnogi napukli ili istopljeni od zmajske vatre, pokupljeni su i kolima poslani u Egonovu utvrdu.

Južno i istočno, vazali olujnog kralja pokazali su se kao mnogo verniji od vazala kralja Harena. Argilak Oholi prikupio je kod Krajoluja veliku vojsku. Sedište Durandona bilo je silna tvrđava, a njen veliki spoljni zid još deblji od zidina Harendvora. I za njega se smatralo da je neosvojiv. Vesti o kraju kralja Harena uskoro su, međutim, stigle do njegovog starog neprijatelja kralja Argilaka. Lordovi Fel i Bakler, koji su se povlačili pred neprijateljskom vojskom (lord Erol je poginuo) poslali su glas o kraljici Renis i njenom zmaju. Stari kralj-ratnik je zaurao da on ne namerava da pogine kao Haren, ispečen u svom zamku kao prase sa jabukom u ustima. Njemu bitka nije bila strana i sam će rešiti svoju sudbinu, s mačem u ruci. I tako je Argilak Oholi poslednji put izjahao iz Krajoluja, da dočeka dušmane na bojnem polju.

Dolazak olujnog kralja i njegovih ljudi nije bio iznenađenje za Orisa Barateona i njegove vojnike; kraljica Renis je letela na Meraksis, videla je Argilakov odlazak iz Krajoluja i mogla je desnici da prenese brojnost i sastav neprijateljske vojske. Oris je zauzeo jak položaj na brdima južno od Bronzane kapije i tu se ukopao na višem tlu da sačeka dolazak olujnika.

Kada su se vojske sudarile, Olujne zemlje su opravdale svoje ime. Tog jutra je počela uporna kiša, a do podneva je prešla u besnu buru. Vazali su kralju Argilaku savetovali da odloži napad za sutradan, u nadi da će kiša proći, ali je olujni kralj bio gotovo dvostruko brojniji od osvajača i imao je gotovo četvorostruko više vitezova i teške konjice. Razbesneo ga je pogled na mokre targarjenske barjake iznad njegovih brda, a taj prekaljeni stari ratnik primetio je da vetar duva s juga i nanosi kišu u lica targarjenskim vojnicima. I tako je Argilak Oholi izdao naređenje za napad, i otpočela je bitka u istoriji poznata kao Poslednja oluja.

Borba je trajala do kasno u noć, krvava, i mnogo neizvesnija od Egonovog osvajanja Harendvora. Tripud je Argilak Oholi vodio svoje vitezove na položaje Barateona, ali su padine bile strme a tlo od kiše blatnjavo i sklisko, tako da su ratni konji usporavali a juriši gubili snagu. Olujnici su prošli bolje kada su poslali pešadiju s kopljima. Zaslupljeni kišom, targarjenski vojnici su ih prekasno uočili, a lukovi su im zbog mokrih tetiva bili beskorisni. Palo je jedno brdo, za njim i drugo, dok je četvrti i poslednji juriš olujnog kralja i njegovih vitezova probio centar Barateona... ali je onda naišao na kraljicu Renis i Meraksis. Čak i tako na zemlji, zmaj je bio strašan protivnik. Dikona Morigena i Kopile od Crnobrana, koji su zapovedali prethodnicom, progutao je zmajski plamen, zajedno s vitezovima lične garde kralja Argilaka. Konji su se prestravili i užasnuti dali u beg udarajući u jahače iza sebe, te su tako juriš pretvorili u kaos. I sam olujni kralj zbačen je iz sedla.

A ipak je Argilak nastavio da se bori. Kada je Oris Barateon sišao niz blatno brdo sa svojim ljudima, zatekao je starog kralja kako odbija petoricu ljudi, okružen sa isto toliko leševa. „Sklonite se“, naredio je Barateon. Sjahao je, da se sa starim ratnikom uhvati ukoštac ravnopravno, i ponudio je olujnom kralju poslednju priliku da se preda. Argilak ga je na to prokleo. I tako su se borili, stari kralj-ratnik

dugačke sede kose i Egonova žestoka, crnobrada desnica. Priča se da su jedan drugoga ranili, ali se na kraju Durandonu želja ostvarila pa je umro s mačem u ruci i kletvom na usnama. Smrt njihovog kralja potpuno je obeshrabrila olujnike i čim se proneo glas da je Argilak pao, njegovi gospodari i vitezovi pobacali su mačeve i pobjegli.

Nekoliko dana vladao je strah da će Krajoluj doživeti sudbinu Harendvora, pošto je Argilakova kći Argela zatvorila kapiju kada su se Oris Barateon i targarjenska vojska približili i proglasila se za olujnu kraljicu. Braniooci Krajoluja će pre izginuti do poslednjeg nego da se pokore, obećala je kada je kraljica Renis doletela na Meraksis u zamak na pregovore. „Možete mi oteti zamak, ali ćete steći samo kosti, krv i pepeo“, objavila je... ali posada zamka nije bila toliko željna smrti. Te noći su podigli belu zastavu, otvorili kapiju zamka i odneli ledi Argelu vezanu, golu i zapušenih usta u logor Orisa Barateona.

Priča se da ju je Barateon lično oslobodio, ogrnuo plaštom i sipao joj vino, pa je blago razgovarao sa njom, ispričao joj o hrabrosti njenog oca i kako je poginuo. A kasnije, u počast palom kralju, preuzeo je grb i reči Durandona. Krunisani jelen postao je njegov simbol, Krajoluj njegovo sedište, a ledi Argela njegova žena.

Pošto su i Rečne i Olujne zemlje sada bile pod vlašću Egona Zmaja i njegovih saveznika, ostali kraljevi Vesterosa jasno su videli da će uskoro i na njih doći red. U Zimovrelu je kralj Toren pozvao vazale; s obzirom na ogromna prostranstva Severa, znao je da će prikupljanje vojske potrajati. Kraljica Šara od Dola, namesnica svog sina Ronela, utočište je potražila u Gnezdru sokolovom, ojačala je odbranu i poslala vojsku na Krvave dveri, kapiju Erinovog dola. U mladosti je kraljica Šara bila na glasu kao Cvet Planine, najlepša devica u svih Sedam kraljevstava. Možda u nameri da osvoji Egona svojom lepotom, poslala mu je svoj portret i ponudila mu svoju ruku, pod uslovom da on za svog naslednika proglasi njenog sina Ronela. Mada je portret na kraju stigao do njega, ne zna se je li Egon Targarjen na tu ponudu uopšte odgovorio; on je već imao dve kraljice, a Šara Erin je tada već bila pomalo uveo cvet, deset leta starija od njega.

U međuvremenu, dva velika zapadna kralja ujedinila su se i okupila svoje vojske u nameri da jednom zasnagda stanu Egonu na put. Iz Visokog sada je krenuo Mern IX od kuće Gardenera, kralj Hvata, na čelu velike sile. Podno zidina zamka Zlatogaj, sedišta kuće Roveni, sreo se s Lorenom I Lanisterom, kraljem Stene, koji je vodio svoju vojsku iz zapadnih krajeva. Zajedno su dva kralja imala najbrojniju vojsku dotle viđenu u Vesterosu, ukupno pedeset pet hiljada ljudi, ubrajajući tu šest stotina velikih i malih lordova i više od pet hiljada vitezova. „Naša gvozdena pesnica“, hvalio se kralj Mern. Njegova četiri sina jahala su uz njega, a oba mlada unuka služila su ga kao štitonoše.

Dva kralja se nisu dugo zadržala kod Zlatogaja; tolika vojska mora biti u pokretu inače će pojesti svu hranu iz okolnih sela. Saveznici su smesta pošli, na sever i severoistok, kroz visoku travu i zlatna žitna polja.

Pošto je saznao za njihov pokret u svom logoru kod Božjeg oka, Egon je prikupio sopstvenu vojsku i krenuo u susret novim neprijateljima. Imao je pet puta manje ljudi od dva kralja, a većinom su to bili ljudi zakleti na vernost rečnim gospodarima, koji su se tek nedavno svrstali uz Targarjene i čija vernost još nije bila oprobana. Na čelu manje vojske, međutim, Egon je mogao da se kreće mnogo brže od neprijatelja. Kod varošice Kameno Obredište pridružile su mu se obe kraljice sa svojim zmajevima, Renis iz Krajoluja a Visenija sa Rta slomljenih klešta, gde je prihvatila mnoge usrdne zakletve tamošnjih gospodara na vernost. Troje Targarjena su zajedno s neba posmatrali kako Egonova vojska prelazi izvor Crnobujice i hita na jug.

Dve vojske srele su se na širokim otvorenim ravnica južno od Crnobujice, blizu pravca kojim će se jednog dana pružati Zlatni drum. Dva kralja obradovala su se kada su se izvidnice vratile i javile o brojnosti i rasporedu targarjenskih snaga. Činilo se da imaju petoricu ljudi na svakog Egonovog, a nesrazmera u lordovima i vitezovima bila je još veća. A tlo je bilo široko i otvoreno, trava i žito dokle pogled seže, savršeno za tešku konjicu. Egon Targarjen nije imao položaj u visovima, kao Oris Barateon u Poslednjoj oluji; tlo je bilo čvrsto, a ne blatno. Nije bilo ni kiše da smeta. Dan je bio vedar, mada vetrovit. Kiša nije padala duže od dve nedelje.

Kralj Mern je u bitku doveo dvostruko više ljudi od kralja Lorena i zatražio je počast da zapoveda sredinom. Njegov sin i naslednik Edmund dobio je prethodnicu. Kralj Loren i njegovi vitezovi postrojili su se na desnom krilu, lord Oukhart na levom. Pošto targarjenska linija nije imala neku prirodnu prepreku da posluži kao oslonac krilima, namera dva kralja bila je da Egona opkole sa oba kraja pa da ga udare u leđa, dok njihova „gvozdena pesnica“, veliki klin oklopljenih vitezova i velikih lordova, probija centar.

Egon Targarjen je postrojio svoje ljude u polumesecu načičkanom kopljima, sa strelcima i samostrelcima odmah pozadi i lakom konjicom na oba boka. Zapovedanje vojskom prepustio je Džonu Mutonu, gospodaru Devičanskog jezera, jednom od prvih neprijatelja koji su prešli na njegovu stranu. Sam kralj je nameravao da se bori s neba, uz svoje kraljice. Egon je takođe primetio da dugo nije bilo kiše; trava i žito oko vojski bili su visoki i zreli za kosidbu i žetvu... i veoma suvi.

Targarjeni su sačekali da se trubači dvojice kraljeva oglase i krenu napred pod šumom barjaka. Kralj Mern je lično poveo juriš u sredini, na svom zlatnom pastuvu, a njegov sin Gaven jahao je uz njega s barjakom, velikom zelenom šakom na belom polju. Uz urlike i krike, gonjeni rogovima i bubnjevima, Gardeneri i Lanisteri jurišali su kroz kišu strela pravo na neprijatelja, odbacujući targarjenske kopljanike i razbijajući im redove. Ali tada su već Egon i njegove sestre uzleteli.

Egon je leteo iznad strojeva svojih neprijatelja na Balerionu, kroz oluju kopalja, kamenja i strela, neprekidno se obrušavajući da okupa dušmane ognjem. Renis i Visenija zapalile su vatre iza neprijatelja, uz vetar. Suva trava i žito smesta su planuli. Vetar je raspirio vatru i dunuo dim u lica prvih strojeva vojske dva kralja.

Smrad paljevine uspaničio je njihove konje, a kako se dim zgušnjavao, zaslepio je i konje i jahače. Njihovi strojevi počeli su da se osipaju kako su im se zidovi vatre približavali sa svih strana. Ljudi lorda Mutona su s lukovima i kopljima čekali na sigurnom, pošto je vetar duvao iza njihovih leđa, i brzo su dokrajčivali zapaljene ljude koji bi se probili kroz taj pakao.

Bitka je upamćena kao Vatreno polje.

U ognju je stradalo više od četiri hiljade ljudi. Još hiljadu od mača, koplja i strele. Desetine hiljada su pretrpele opekotine, nekima su ožiljci ostali do kraja života. Kralj Mern IX je bio među mrtvima, zajedno sa sinovima, unucima, braćom i srodnicima. Jedan bratanac je preživio tri dana. Kada je umro od opekotina, kuća Gardenera umrla je sa njim. Kralj Loren od Stene je preživio, pošto se na konju probio kroz zid od plamena i dima kada je video da je bitka izgubljena.

Targarjeni su izgubili manje od stotinu ljudi. Kraljicu Viseniju je pogodila strela u rame, ali se brzo oporavila. Dok su se zmajevi gostili mrtvima, Egon je naredio da se mačevi izginulih pokupe i pošalju niz reku.

Loren Lanister je zarobljen sutradan. Kralj stene je položio svoj mač i krunu pred Egonove noge, kleknuo i zakleo mu se na vernost. A Egon je ispunio obećanje, digao poraženog neprijatelja i potvrdio njegove posede i zvanja i proglasio ga za gospodara Livačke stene i zaštitnika Zapada. Vazali lorda Lorena sledili su njegov primer, kao i mnogi gospodari sa Hvata, bar oni koji su preživeli zmajski plamen.

A ipak je osvajanje Zapada bilo nedovršeno, tako da se kralj Egon oprostio sa sestrama i smesta zaputio ka Visokom sadu, u nadi da će obezbediti predaju pre nego što ga neki drugi pretendent prisvoji. Zamak je zatekao u rukama kastelana Harlana Tirela, čiji su preci služili Gardenere vekovima. Tirel je bez borbe predao ključeve zamka i obećao podršku pobedonosnom kralju. Egon ga je nagradio Visokim sadom i svim njegovim zemljama, i proglasio ga za zaštitnika Juga i vrhovnog gospodara Vijugavice, i dao mu prevlast nad svim bivšim vazalima kuće Gardenera.

Namera kralja Egona bila je da nastavi na jug i primora na pokornost Starigrad, Senicu i Dornu, ali mu je u Visokom sadu stigao glas o novom izazovu. Toren Stark, kralj na Severu, prešao je Vrat i ušao u Rečne zemlje, na čelu trideset hiljada divljih severnjaka. Egon mu je smesta pošao u susret, daleko ispred svoje vojske, na krilima Baleriona Crnog Užasa. Poslao je glas i svojim dvema kraljicama i svim lordovima i vitezovima koji su klekli pred njim posle Harendvora i Vatrene polje.

Kada je Toren Stark izbio na obale Trozupca, na južnoj obali ga je čekala vojska dvostruko brojnija od njegove. Rečni gospodari, zapadnjaci, olujnici, ljudi iz Hvata... svi su došli. A iznad njihovog logora vili su se u sve širim krugovima Balerion, Meraksis i Vagar.

Torenovi izviđači videli su ruševine Harendvora, gde su spore, crvene vatre još tinjale među kršom. Kralj na Severu čuo je mnoge priče i o Vatrene polju. Znao je da ga možda čeka ista sudbina ako pokuša da se probije preko reke. Neki njegovi

vazali savetovali su ga da svejedno napadne, tvrdeći da će severnjačka hrabrost prevagnuti. Drugi su ga savetovali da se povuče na Kejlinov šanac i tamo dočeka neprijatelja, na severnjačkom tlu. Kraljev brat, kopile, Brendon Snežni ponudio je da sam pređe Trozubac pod okriljem noći i ubije zmajeve na spavanju.

Kralj Toren je zaista poslao Brendona Snežnog preko Trozupca. Ovaj je, međutim, prešao u društvu tri meštra, ne da ubije već da pregovara. Poruke su čitavu noć putovale u oba smera. Sutradan ujutro, Toren Stark je i sam prešao Trozubac. Tamo na njegovoj južnoj obali je kleknuo, položio drevnu krunu kraljeva zime pred Egonove noge i zakleo se da će biti njegov čovek. Ustao je kao gospodar Zimovrela i zaštitnik Severa, ne više i kralj. Od tada pa do danas Torena Starka pamte kao Kralja koji je kleknuo... ali nijedan Severnjak nije ostavio spaljene kosti na Trozupcu, a mačevi koje je Egon pokupio od lorda Starka i njegovih vazala nisu bili iskrivljeni i istopljeni.

Sada su se ponovo Egon Targarjen i njegove sestre razišli. Egon je opet krenuo na jug, ka Starigradu, dok su njegove sestre uzjahale zmajeve – Visenija po drugi put ka Erinovom dolu, a Renis ka Sunčevom koplju i pustinjama Dorne.

Šara Arin je ojačala odbranu Galebova, prebacila jaku vojsku na Krvave dveri i utrostručila posade u Kamenu, Snegu i Nebu, usputnim zamkovima koji čuvaju prilaz Gnezdzu sokolovom. Ništa od toga nije moglo da zaustavi Viseniju Targarjen, koja je na Vagarovim krilima sve preletela i spustila se u unutrašnje dvorište Gnezda sokolovog. Kada je namesnica Dola u pratnji desetak gardista izjurila da joj se suprotstavi, zatekla je Viseniju kako u krilu drži Ronela Erina, koji opčinjeno zuri u zmaja. „Majko, mogu li da letim sa gospom?“, upitao je kralj-dečak. Nije izgovorena nijedna pretnja, nisu se začule besne reči. Dve kraljice su se osmehnule jedna drugoj i razmenile ljubaznosti. Onda je gospa Šara naredila da donesu tri krune (njenu namesničku tijaru, krunicu njenog sina i sokolovu krunu Planina i Dola koju su kraljevi Erini nosili hiljadu godina), pa ih predala kraljici Viseniji, zajedno s mačevima svoje posade. Posle se pričalo da je mali kralj triput obleteo oko vrha Džinovog koplja, a kada se spustio bio je mali lord. Tako je Visenija Targarjen uvela Erinov dol u bratovljevo kraljevstvo.

Renis Targarjen nije bilo tako lako. Prinčev prevoj, kapiju kroz Crvene planine, čuvala je posada dornskih kopljanika, ali Renis ih nije napala. Preletela je iznad prevoja, iznad crvenog peska i belog, pa se spustila na Vejt, da zatraži njegovo potčinjavanje, ali je otkrila da je zamak pust. U gradiću ispod njegovih zidina ostali su samo žene, deca i starci. Kada ih je upitala kuda su im otišli gospodari, odgovarali su joj samo: „Otišli su.“ Renis je pratila reku nizvodno do Božje milosti, sedišta kuće Aliriona – ali je i ono bilo pusto. Nastavila je da leti. Na ušću Zelenkri u more Renis je naišla na Daščare, mesto gde se na stotine barki, ribarskih brodica, splavova i korita peklo na suncu, povezano užadima, lancima i daskama, tako da su obrazovali ploveći grad, a ipak se samo nekoliko starica i sitne dece pojavilo da je osmotri dok im je Meraksis kružio iznad glava.

Na kraju je kraljica odletela do Sunčevog koplja, drevnog sedišta kuće Martela, gde je zatekla princezu Dorne kako je čeka u napuštenom zamku. Meriji Martel bilo je osamdeset godina, kažu nam meštri, a Dornom je vladala šezdeset od tih osamdeset leta. Bila je veoma debela, slepa i gotovo ćelava, koža joj je bila žuta i mlitava. Argilak Oholi ju je prozvao „Žutom Žabom Dorne“, ali ni starost ni slepilo nisu joj otupili um.

„Neću se boriti protiv tebe“, rekla je princeza Merija Renis, „niti ću pred tobom kleknuti. Dorna nema kralja. Poruči to svom bratu.“

„Hoću“, odgovorila je Renis, „ali mi ćemo se vratiti, princezo, i tada ćemo doneti vatru i krv.“

„Tvoje reči“, rekla je princeza Merija. „Naše su *Nesagnuti, nepokoreni, neslomljeni*. Možeš nas spaliti, moja gospo... ali se mi nećemo sagnuti i nećeš nas pokoriti niti slomiti. Ovo je Dorna. Ne trebate nam ovde. Vратиš li se, loše ćeš proći.“

Tako su se kraljica i princeza razišle i Dorna je ostala nepokorena.

Na zapadu je Egon Targarjen naišao na topliju dobrodošlicu. Starigrad, najveći grad u čitavom Vesterosu, bio je opasan jakim zidinama, i tu je vladala kuća Hajtauera, najstarija, najbogatija i najmoćnija od plemenitih kuća Hvata. Starigrad je takođe bio centar Vere. Tu je obitavao prvoobrednik, otac vernih, glas novih bogova na zemlji, koji je zapovedao milionima pobožnih u svim kraljevstvima (sem na Severu, gde su i dalje preovlašivali stari bogovi) i sečivima takozvanih verničkih vojski, ratničkih redova koje je prost svet zvao Zvezde i mačevi.

A ipak, kada su se Egon Targarjen i njegova vojska približili Starigradu, dočekale su ih otvorene gradske kapije i lord Hajtauer spreman da se pokloni. Još kada su prve vesti o Egonovom iskrcavanju stigle u Starigrad, prvoobrednik se zaključao u Zvezdano obredište na sedam dana i sedam noći, tražeći putokaz od bogova. Živeo je samo na hlebu i vodi, pričalo se, i sve je dane proveo u molitvi, od jednog do drugog oltara. Sedmoga dana Starica je digla svoju zlatnu svetiljku i pokazala mu put. Ako se Starigrad digne na oružje protiv Egona Zmaja, video je, grad će zasigurno izgoreti, a kula Hajtauerovih, Citadela i Zvezdano obredište biće spaljeni i razoreni.

Manfred Hajtauer, gospodar Starigrada, bio je oprezan i pobožan čovek. Jedan njegov sin služio je s Ratnikovim sinovima, a drugi je nedavno položio obredničke zavete. Kada mu je prvoobrednik saopštio kakvu mu je viziju podarila Starica, lord Hajtauer je rešio da se ne suprotstavlja Osvajaču oružjem. Zato nijedan čovek iz Starigrada nije izgoreo na Vatrenom polju, iako su Hajtaueri bili vazali Gardenera. I tako je lord Manfred izjahao da pozdravi Egona Zmaja i ponudi mu svoj mač, grad i vernost. (Neki kažu da je lord Hajtauer takođe ponudio i ruku svoje najmlađe kćeri, što je Egon učtivo odbio, da ne uvredi svoje dve kraljice.)

Tri dana kasnije, u Zvezdanom obredištu, njegova presvetost lično je miropomazao Egona sa sedam ulja, stavio mu krunu na glavu i proglasio ga za Egona od

kuće Targarjena, prvog svog imena, kralja Andala, Rojnara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevstava i zaštitnika čitave zemlje. (Upotrebio je izraz „sedam kraljevstava“ iako se Dorna još nije pokorila. Niti će, još čitav vek.)

Tek je nekoliko lordova bilo prisutno na Egonovom prvom krunisanju kod ušća Crnobujice, ali su drugom posvedočile stotine, a posle su mu desetine hiljada klicale na ulicama Starigrada dok je na Balerionu jahao kroz grad. Među prisutnima na Egonovom drugom krunisanju bilo je meštara i velemeštara iz Citadele. Možda se zbog toga to krunisanje, a ne dan prvog iskrčavanja, uzima kao početak Egonove vladavine.

I tako su sedam kraljevstava Vesterosa prekovana u jedno veliko, voljom Egona Osvajača i njegovih sestara.

Mnogi su mislili da će kralj Egon po okončanju ratova vladati iz Starigrada, dok su drugi verovali da će vladati sa Zmajkama, drevne ostrvske citadele kuće Targarjena. Kralj ih je sve iznenadio tako što je proglasio svoju nameru da mu dvor bude u novom gradu, koji se već dizao između tri brda na ušću Crnobujice, na mestu gde su on i njegove sestre prvi put kročili na tlo Vesterosa. Novi grad je prozvan Kraljeva Luka. Iz njega je Egon Zmaj vladao svojom zemljom, s velikog metalnog prestola sačinjenog od istopljenih, iskrivljenih i slomljenih mačeva njegovih palih neprijatelja, opasnog sedišta koje će uskoro širom sveta biti poznato kao Gvozdeni presto Vesterosa.

Vladavina zmaja

Ratovi kralja Egona I

Duga vladavina kralja Egona I Targarjena (1. p. o. – 37. p. o.) uglavnom je bila mirna... naročito poznijih godina. Pre Zmajevog mira, kako su meštari iz Citadele kasnije nazvali poslednje dve decenije Egonove vladavine, vođeni su, međutim, Zmajevi ratovi, od kojih je poslednji bio najsiroviji i najkrvaviji ikad vođen u Vesterosu.

Iako se kaže da su Osvajački ratovi završeni kada je prvoobrednik krunisao i mirosao Egona u Zvezdanom obredištu u Starigradu, tad se još nije ceo Vesteros bio potčinio Osvajačevoj vladavini.

U Ujedu su gospodari Tri sestre iskoristili metež usled Egonovog osvajanja i proglasili se slobodnim narodom, krunisavši ledi Marlu od kuće Sanderlenda za kraljicu. Kako je brodovlje Erina uglavnom stradalo za vreme Osvajanja, kralj je zapovedio Torenu Starku, lordu Zimovrela i zaštitniku Severa, da okonča pobunu Sestrana. Severnjačka vojska isplovila je iz Belih Sidrišta na iznajmljenim bravoskim galijama, pod zapovedništvom ser Vorika Manderlija. Pogled na njegova jedra i kraljicu Viseniju koja je, neočekivana, iskrsla na Vagaru na nebu iznad Sestrigrada obeshrabrio je Sestrane; smesta su svrgli kraljicu Marlu i na presto posadili njenog mlađeg brata. Stefon Sanderlend je obnovio zavet odanosti Gnezdu sokolovom, kleknuo pred kraljicom Visenijom i dao sinove kao taoce, jednog kod Manderlija, drugog kod Erina, da budu jemstvo njegovog dobrog ponašanja. Njegovu sestru, svrgnutu kraljicu, prognali su i zatočili. Posle pet godina odsečen joj je jezik i ostatak života provela je među tihim sestrama, starajući se o preminulim plemićima.

Na drugoj strani Vesterosa, Gvozdena ostrva nalazila su se u rasulu. Kuća Hora vladala je gvozdenrođenima vekovima, a onda je ugašena za jednu jedinu noć, kada je Egon raspustio Balerionov oganj nad Harendvorom. Haren Crni i njegovi